

ZRC SAZU

Podiplomska šola
ZRC SAZU

Novi trg 2
1000 Ljubljana
T: +386 1 470 64 51

STRATEGIJA PRENOSA RAZISKOVALNEGA ZNANJA IN REZULTATOV ZRC SAZU V VISOKOŠOLSKO IZOBRAŽEVANJE

1. osnutek

Avtorji:

- Doc. dr. Jani Kozina
- Izr. prof. dr. Nataša Jakop
- Doc. Saša Poljak Istenič
- Tiva Vlaj

Ljubljana, 30. junij 2025

ZRC SAZU

Podiplomska šola
ZRC SAZU

Novi trg 2
1000 Ljubljana
T: +386 1 470 64 51

KAZALO

1	VSEBINSKA IZHODIŠČA.....	1
2	POSŁANSTVO ZRC SAZU NA PODROČJU VISOKOŠOLSKEGA IZOBRAŽEVANJA.....	2
2.1	TEMELJNA VLOGA ZRC SAZU PRI PRENOSU ZNANJA.....	2
2.2	POVEZOVANJE ZRC SAZU Z VISOKOŠOLSKIM PROSTOROM	2
2.3	STRATEGIJA KOT ODZIV NA NACIONALNE IN EVROPSKE USMERITVE	3
2.4	VLOGA ZRC SAZU V RAZVOJU KADROV IN ŠTUDIJSKIH PROGRAMOV	3
2.5	INSTITUCIONALNA ZAVEZANOST IN PREDNOSTI SODELOVANJA	3
3	METODOLOGIJA IN PRISTOP	4
4	NAMEN IN CILJI STRATEGIJE.....	5
4.1	NAMEN STRATEGIJE	5
4.2	KLJUČNI CILJI STRATEGIJE	5
5	POGLAVITNA VSEBINSKA PODROČJA	6
5.1	VISOKOŠOLSKI ŠTUDIJSKI PROGRAMI	6
5.2	PEDAGOŠKE KOMPETENCE RAZISKOVALK IN RAZISKOVALCEV ZRC SAZU	6
5.3	MEDNARODNA MOBILNOST RAZISKOVALK IN RAZISKOVALCEV ZRC SAZU	7
5.4	PROJEKTNO SODELOVANJE ZRC SAZU IN VISOKOŠOLSKIH INSTITUCIJ	8
5.5	VKLJUČEVANJA ŠTUDENTK IN ŠTUDENTOV V RAZISKOVALNO DELO ZRC SAZU	9
5.6	PROMOCIJA RAZISKOVALNIH REZULTATOV ZRC SAZU V VISOKOŠOLSKEM PROSTORU	10
6	ZAKLJUČEK STRATEGIJE.....	11
6.1	SKLEPNE UGOTOVITVE	11
6.2	PRIPOROČILA ZA IMPLEMENTACIJO STRATEGIJE.....	11
6.3	SKLEPNA MISEL	11
7	PRILOGA: POVEZAVA MED CILJI, VSEBINSKIMI PODROČJI, UKREPI IN KAZALNIKI	12

1 VSEBINSKA IZHODIŠČA

Prenos znanja raziskovalk in raziskovalcev z raziskovalnih inštitutov ZRC SAZU v visokošolsko izobraževanje postaja ključen za zagotavljanje bodočih generacij znanstvenic in znanstvenikov ter odličnosti raziskovalno-pedagoškega kadra. *Strategija prenosa raziskovalnega znanja in rezultatov ZRC SAZU v visokošolsko izobraževanje* (v nadaljevanju: Strategija) želi razviti mehanizme za aktivnejši in uspešnejši prenos znanja prek vključevanja temeljnih raziskovalnih dejavnosti ZRC SAZU v visokošolsko izobraževanje. S tem bo zagotovljena večja prepoznavnost in uporabnost raziskovalnih rezultatov ZRC SAZU, krepitev pedagoških kompetenc raziskovalk in raziskovalcev ter omogočen dostop študentkam in študentom do najnovejših znanstvenih spoznanj v različnih visokošolskih okoljih.

Strategija temelji na krepitvi tesnejšega povezovanja ZRC SAZU z visokošolskimi institucijami, zlasti tistimi, kjer že delujejo raziskovalke in raziskovalci ZRC SAZU (npr. Univerza v Ljubljani, Univerza v Mariboru, Univerza na Primorskem, Podiplomska šola ZRC SAZU). Ključni vidiki, iz katerih Strategija izhaja, so:

- **Pomanjkanje vključevanja raziskovalnih vsebin v študijske programe**

Študijski programi v Sloveniji niso dovolj povezani z aktualnimi raziskavami. Večje vključevanje raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU v visokošolske institucije bi izboljšalo integracijo najnovejših znanstvenih spoznanj v izobraževalni proces, dvignilo kakovost programov ter omogočilo dostop do najaktualnejših raziskovalnih vsebin in metod, kar bi povečalo tudi konkurenčnost visokošolskih institucij doma in v tujini.

- **Izzivi raziskovalk in raziskovalcev pri diseminaciji znanstvenih spoznanj in pridobivanju pedagoških kompetenc**

Raziskovalke in raziskovalci pogosto nimajo dovolj virov za učinkovito razširjanje svojih raziskovalnih rezultatov, kar je tudi zahteva številnih raziskovalnih razpisov (npr. ARIS). Prav tako pogosto nimajo ustreznih pedagoških kompetenc za poučevanje in prenos znanja na študentke in študente, medtem ko so možnosti za pedagoško kariero zanje ugodnejše ob sodelovanju z visokošolskimi institucijami. Poleg tega imajo zaradi omejenega števila mladih raziskovalcev manj možnosti za mentorsko delo, kar lahko premostijo z dodatnimi pedagoškimi (so)mentorstvi na visokošolskih institucijah.

- **Sodelovanje in sinergije med različnimi institucionalnimi profili**

ZRC SAZU kot javni raziskovalni zavod (JRZ) opravlja raziskovalno delo v korist javnosti, visokošolske institucije pa se primarno posvečajo izobraževanju. Kljub razlikam imata obe skupini ustanov skupen cilj: spodbujanje izmenjave znanja, izboljšanje izobraževalnega procesa ter sočasen razvoj raziskovalnih in pedagoških karier.

Strategija želi oblikovati unikatni model medinstitucionalnega sodelovanja, ki bo okrepil sodelovanje raziskovalnega in pedagoškega kadra pri promociji raziskovalnih dosežkov, prenovi študijskih programov ter razvoju naslednjih generacij znanstvenic in znanstvenikov. Strategija na ta način omogoča nadgradnjo raziskovanja z ustrežno vključenostjo v visokošolski prostor.

2 POSLANSTVO ZRC SAZU NA PODROČJU VISOKOŠOLSKEGA IZOBRAŽEVANJA

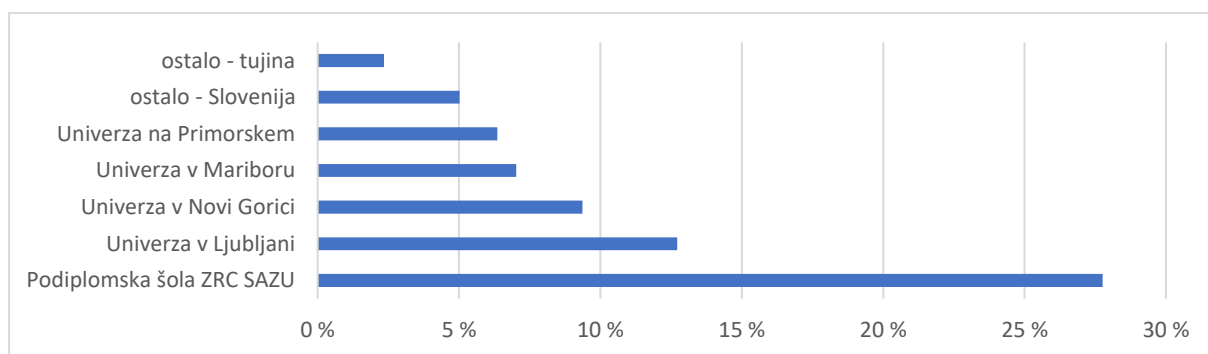
2.1 Temeljna vloga ZRC SAZU pri prenosu znanja

Temeljna vloga ZRC SAZU je produkcija vrhunskega raziskovalnega znanja v korist družbe in narodne identitete. Poslanstvo ZRC SAZU na področju prenosa raziskovalnega znanja v visokošolsko izobraževanje opredeljuje [Statut ZRC SAZU](#). 6. člen tako določa, da ZRC SAZU »**usposablja in podiplomsko izobražuje raziskovalce**« ter hkrati »**izvaja izobraževanja in svetovanja na posebnih strokovnih področjih**«, ki se navezujejo zlasti na humanistiko, družboslovje in naravoslovje. 9. člen pa poudarja [Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti](#), po kateri je ZRC SAZU med drugim registriran za opravljanje dejavnosti: »**85.4222 Visokošolsko izobraževanje**«. Prenos znanja je tako razumljen kot dvostranski proces, v katerem se krepi sinergija med raziskovalno in pedagoško sfero, spodbuja kakovost izobraževanja ter podpira oblikovanje naslednjih generacij znanstvenic in znanstvenikov.

2.2 Povezovanje ZRC SAZU z visokošolskim prostorom

Statut ZRC SAZU v 47. členu navaja, da lahko ZRC SAZU »**ob izpolnjevanju pogojev po predpisih, ki urejajo visokošolsko izobraževanje, v okviru svoje znanstvenoraziskovalne dejavnosti sodeluje z univerzami in samostojnimi visokošolskimi zavodi pri oblikovanju in izvajanju visokošolskega izobraževanja**«¹, 48. člen pa pravi, da lahko ZRC SAZU »**ustanovi zavod s soglasjem ustanoviteljice**«, kar je leta 2011 pripeljalo do ustanovitve [Podiplomske šole ZRC SAZU](#) s statusom samostojnega visokošolskega zavoda oz. fakultete.

ZRC SAZU že sedaj s svojim raziskovalnim kadrom aktivno sodeluje z več visokošolskimi institucijami. Podatki [Poročila o delu 2023](#) razkrivajo, da je bilo tega leta od 299 raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU skoraj polovica (48 %) vpetih v pedagoško dejavnost, pri čemer je Podiplomska šola ZRC SAZU osrednji institucionalni kanal za povezovanje raziskovanja in izobraževanja (slika 1). Prenos znanja v visokošolski prostor zato ni zgolj dopolnilo raziskovalne dejavnosti, temveč bistveni element njene aplikacije in diseminacije.

Slika 1: Delež raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU, ki je vključen v pedagoško dejavnost druge institucije (vir: Poročilo o delu 2023).

¹ Isti člen navaja, da sodelujoče organizacije medsebojna razmerja uredijo z medsebojnim dogovorom. Podlago za sklenitev tovrstnih dogovorov lahko v prihodnje predstavlja tudi pričujoča *Strategija prenosa raziskovalnega znanja in rezultatov ZRC SAZU v visokošolsko izobraževanje*.

2.3 Strategija kot odziv na nacionalne in evropske usmeritve

Strategija prenašanja znanja se naslanja na:

- [Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti \(ZZrID\)](#) (Uradni list RS, št. 186/21, 40/23, 102/24 in 40/25), ki med cilji raziskovalne politike določa tudi krepitev povezav med raziskovalnimi organizacijami in visokošolskimi zavodi.
- [Zakon o visokem šolstvu \(ZViS\)](#), ki predvideva vključevanje raziskovalnih vsebin v študijske programe kot nujen pogoj kakovostnega izobraževanja.
- [Resolucijo o nacionalnem programu visokega šolstva do 2030 \(ReNPVŠ30\)](#), ki spodbuja internacionalizacijo, raziskovalno-pedagoške sinergije ter fleksibilno vključevanje raziskovalk in raziskovalcev v izobraževalne procese.
- [Evropski raziskovalni prostor \(ERA\)](#) in program [Obzorje Evropa](#), ki poudarjata pomen odprte znanosti in souporabe raziskovalnih virov v izobraževanju.

2.4 Vloga ZRC SAZU v razvoju kadrov in študijskih programov

ZRC SAZU si prizadeva za:

- **Aktivno vključevanje raziskovalnih vsebin v visokošolske kurikule** z namenom izboljšanja kakovosti študija.
- **Povečanje pedagoških kompetenc raziskovalk in raziskovalcev**, kar omogoča dolgoročni karierni razvoj.
- **Ustvarjanje pogojev za interdisciplinarne študijske module**, ki temeljijo na raziskovalnih dosežkih.
- **Odpiranje raziskovalnega prostora študentkam in študentom** (npr. vključevanje v projekte, mentorstvo, študijske naloge).

2.5 Institucionalna zavezanost in prednosti sodelovanja

ZRC SAZU kot javni raziskovalni zavod izkazuje interes za:

- **Odgovorno ravnanje z javnimi sredstvi**, s čimer upravičuje potrebo po širši družbeni koristnosti raziskav.
- **Krepitev vidnosti in uporabnosti raziskovalnih rezultatov** prek neposrednega vključevanja v pedagoške procese.
- **Trajnostno oblikovanje akademskih poti mladih in uveljavljenih raziskovalk in raziskovalcev** s kombiniranjem raziskovalne in pedagoške izkušnje.

3 METODOLOGIJA IN PRISTOP

Izdelava Strategije temelji na vzorčnem primeru sodelovanja med ZRC SAZU in Podiplomsko šolo ZRC SAZU (PŠ ZRC SAZU), ki se ga v posameznih segmentih lahko razširi tudi na ostale visokošolske institucije. Ob tem je šlo za uporabo participativnih metod in tehnik z dejavnim vključevanjem čim širšega nabora ciljnih skupin in deležnikov. V prvi vrsti so to raziskovalke in raziskovalci ZRC SAZU ter visokošolske učiteljice in učitelji ter študentke in študenti PŠ ZRC SAZU. Med njimi so imeli pomembno vlogo direktor ter predstojnice in predstojniki inštitutov ZRC SAZU ter koordinatorice in koordinatorji študijskih modulov PŠ ZRC SAZU. Ključni koraki zbiranja podatkov in pridobivanja relevantnih mnenj so obsegali:

- **Poglobljene intervjuje** s predstojnicami in predstojniki inštitutov ZRC SAZU ter koordinatoricami in koordinatorji študijskih modulov PŠ ZRC SAZU: v obdobju maj–september 2024 je bilo na ta način izvedenih 29 intervjujev, ki so potekali po principu »pogovora ob kavi«. Rdeča nit pogovorov je bila opredelitev pogloblitnih izzivov in ukrepov za izboljšanje sodelovanja med ZRC SAZU in PŠ ZRC SAZU.
- **Samoevalvacijsko anketo** med raziskovalkami in raziskovalci ZRC SAZU ter visokošolskimi učiteljicami in učitelji PŠ ZRC SAZU: anketa je bila izvedena septembra 2024. Nanjo je odgovorilo 127 vprašanih. Od tega je bila velika večina raziskovalk oziroma raziskovalcev ZRC SAZU (90 %), dobra polovica (51 %) pa visokošolskih učiteljic oziroma učiteljev PŠ ZRC SAZU. [Rezultati ankete](#) so bili javno predstavljeni 8. oktobra 2024 na Akademskem zboru PŠ ZRC SAZU.
- **Participativne delavnice** v obliki poldnevni delovnih obiskov sodelavk in sodelavcev študijskih modulov PŠ ZRC SAZU: v obdobju marec–junij 2025 je vodstvo PŠ ZRC SAZU obiskalo [14 študijskih modulov](#), koder so se po vnaprej pripravljenih [Smernicah za prenovo študijskih modulov na PŠ ZRC SAZU](#) med drugim obravnavali pogloblitni izzivi in ukrepi za povečanje sodelovanja med ZRC SAZU in PŠ ZRC SAZU. Delavnice so bile zastavljene vključujoče, zato so bili k sodelovanju povabljeni: vse sodelavke in sodelavci modulov, predstojnice in predstojniki inštitutov ter vse raziskovalke in raziskovalci ZRC SAZU, tudi če doslej še niso bili vključeni v pedagoško dejavnost. Tako so bili na delavnicah prisotni raziskovalci in raziskovalke 16 od 18 inštitutov ZRC SAZU.

Poudarek v vseh treh korakih je bil na iskanju praktičnih rešitev in ukrepov, ki bodo dolgoročno povečali prenos raziskovalnega znanja v visokošolsko izobraževanje, izboljšali kakovost pedagoških procesov ter okrepili sodelovanje med raziskovalnimi in visokošolskimi deležniki.

4 NAMEN IN CILJI STRATEGIJE

4.1 Namen Strategije

Namen Strategije je razviti učinkovite mehanizme za prenos znanja in vključevanje raziskovalnih rezultatov v visokošolsko izobraževanje. S tem bo ZRC SAZU:

- izboljšal integracijo svojega raziskovalnega dela v visokošolske procese,
- okrepil pedagoške kompetence raziskovalk in raziskovalcev,
- prispeval k njihovem kariernemu razvoju ter
- povečal kakovost in prepoznavnost visokošolskega izobraževanja v Sloveniji in tujini.

4.2 Ključni cilji Strategije

Cilj 1: Prenova visokošolskih študijskih programov in modulov

Izboljšati vsebinsko zasnovo študijskih programov in modulov z vključevanjem sodobnih raziskovalnih rezultatov ZRC SAZU ter okrepiti povezave med raziskovalnimi področji in kurikuli, kar bo dvignilo kakovost in aktualnost visokošolskega izobraževanja.

Cilj 2: Krepitev pedagoških kompetenc raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU

Omogočiti raziskovalkam in raziskovalcem ZRC SAZU razvoj pedagoških znanj in veščin ter spodbujati njihovo aktivno vlogo v visokošolskem izobraževanju doma in v tujini, vključno s pridobivanjem habilitacij.

Cilj 3: Spodbujanje mednarodne mobilnosti raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU

Povečati vključevanje raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU v mednarodne programe mobilnosti (npr. Erasmus+, Marie Skłodowska-Curie Actions), ki omogočajo pedagoško in raziskovalno delo v tujini ter prenos dobrih praks v slovenski akademski prostor.

Cilj 4: Krepitev projektnega sodelovanja ZRC SAZU in visokošolskih institucij

Okrepiti razvoj in izvajanje skupnih projektov med ZRC SAZU in visokošolskimi institucijami na nacionalni in mednarodni ravni za razvoj interdisciplinarnih pristopov, pedagoških inovacij in znanstvene odličnosti.

Cilj 5: Povečanje vključevanja študentk in študentov v raziskovalno delo ZRC SAZU

Vzpostaviti strukturirane prakse in programe, ki bodo študentkam in študentom omogočili aktivno vključevanje v raziskovalne projekte ZRC SAZU ter pridobivanje raziskovalnih izkušenj in kompetenc za njihovo nadaljnjo kariero.

Cilj 6: Krepitev promocije raziskovalnih rezultatov ZRC SAZU v visokošolskem prostoru

Povečati vidnost raziskovalnih dosežkov ZRC SAZU v visokošolskem prostoru in širši družbi z organizacijo promocijskih aktivnosti, povezovanjem z visokošolskimi programi in uporabo sodobnih komunikacijskih kanalov.

5 POGLAVITNA VSEBINSKA PODROČJA

5.1 Visokošolski študijski programi

ZRC SAZU je ena osrednjih znanstvenih ustanov v Sloveniji, z bogato raziskovalno dejavnostjo na področjih humanistike, družboslovja in naravoslovja. Kljub temu potencial raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU še ni dovolj izkoriščen pri oblikovanju in izvajanju visokošolskih študijskih programov, na katerih so vključeni v pedagoški proces. Strategija zato predvideva ukrepe za strukturirano, pregledno in dolgoročno vključevanje raziskovalk in raziskovalcev ter njihovih rezultatov v kurikulum različnih študijskih programov in modulov. Tako bo omogočena **tesnejša integracija raziskovalnega dela v pedagoški proces**, kar bo dvignilo kakovost visokošolskega izobraževanja in povečalo zanimanje študentk in študentov za raziskovalno delo, zlasti za področja, ki jih pokriva ZRC SAZU. Prenova študijskih programov in modulov bo usmerjena v večje vključevanje sodobnih znanstvenih spoznanj, hkrati pa bo spodbudila raziskovalke in raziskovalce k pridobivanju pedagoških habilitacij. To bo okrepilo konkurenčnost in prepoznavnost visokošolskih programov ter prispevalo k razvoju naslednjih generacij znanstvenic in znanstvenikov.

Ukrepi:

- Posodobitev imen in vsebinskih opisov študijskih programov in modulov, ki bolj neposredno odražajo povezave z inštituti ZRC SAZU in njihovimi raziskovalnimi usmeritvami.
- Vzpostavitev preglednejših vsebinskih povezav med raziskovalnimi področji ZRC SAZU ter obstoječimi ali novimi programi študijskimi programi in moduli.
- Povečanje fleksibilnosti posodabljanja študijskih predmetov za sprotno vključevanje aktualnih znanstvenih spoznanj.
- Posodobitev učnih načrtov obveznih in izbirnih predmetov z integracijo sodobnih in odmevnih rezultatov raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU.

Kazalniki:

- Prenovljeni spletni opisi študijskih programov in modulov z jasno navedenimi raziskovalnimi vsebinami in referencami na rezultate ZRC SAZU.
- Dokumentirano letno posodabljanje učnih načrtov z navedenimi referencami na sodobne raziskave, študije primerov in publikacije ZRC SAZU.
- Število prenovljenih ali na novo vzpostavljenih modulov in izbirnih predmetov, ki vključujejo raziskovalne vsebine ZRC SAZU.

5.2 Pedagoške kompetence raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU

Raziskovalke in raziskovalci ZRC SAZU so vrhunski strokovnjaki na svojih področjih, vendar za kakovostno vključevanje v visokošolski pedagoški proces potrebujejo tudi ustrezne pedagoške kompetence. Strategija zato predvideva ukrepe za **sistematično krepitev njihove pedagoške usposobljenosti** ter spodbujanje aktivnejše vloge v visokošolskem izobraževanju doma in v tujini. S tem se bo okrepila kakovost poučevanja, izboljšala prepoznavnost ZRC SAZU v visokošolskem prostoru ter spodbudil razvoj raziskovalno-pedagoških karier.

Ukrepi:

- Spodbujanje in podpora pri vključevanju raziskovalk in raziskovalcev v programe pedagoškega usposabljanja, vključno s programi iz Kataloga nadaljnega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju ([KATIS](#)) ter mednarodnimi mobilnostnimi programi na področju krepitev pedagoških kompetenc (npr. [Erasmus+](#)).
- Posodobitev seznamov nosilk in nosilcev predmetov ter spodbujanje njihovega vključevanja v pedagoške dejavnosti (mentorstva, somentorstva, javna predavanja, delavnice, seminarji ipd.).
- Uskladitev habilitacijskih meril z raziskovalnimi specifikami ZRC SAZU ob upoštevanju pedagoških kompetenc.
- Izvajanje pedagoških usposabljanj za raziskovalke in raziskovalce, ki sodelujejo v visokošolskem izobraževanju.
- Krepitev sodelovanja in vzpostavljanje povezav s pedagoškimi ustanovami doma in v tujini.

Kazalniki:

- Število raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU, vključenih v izvajanje pedagoške dejavnosti.
- Število raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU, vključenih v več različnih pedagoških ustanov.
- Posodobljeni seznam nosilk in nosilcev študijskih predmetov, ki prihajajo iz ZRC SAZU.
- Število raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU, vključenih v programe pedagoškega usposabljanja.
- Število prijavljenih in izvedenih programov ZRC SAZU v okviru KATIS-a.
- Število prijavljenih in izvedenih pedagoških usposabljanj raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU v okviru programov mednarodnih mobilnosti (npr. Erasmus+).
- Število izvedenih javnih predavanj, seminarjev ali delavnic, pri katerih so na visokošolskih institucijah sodelovali raziskovalke in raziskovalci ZRC SAZU.
- Število aktualnih in novih habilitacij raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU.

5.3 Mednarodna mobilnost raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU

Mednarodna mobilnost je ključna za razvoj raziskovalnih in pedagoških kompetenc raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU. Omogoča jim **vpetost v globalno znanstveno skupnost**, mednarodno izmenjavo izkušenj, mreženje ter pridobivanje novih teoretskih in metodoloških pristopov, pedagoških praks ter jezikovnih in drugih strokovnih kompetenc. Ker ima ZRC SAZU kot raziskovalna institucija omejene možnosti neposrednih prijav na projekte, ki omogočajo gostovanja na tujih univerzah in drugih pedagoških ustanovah, je povezovanje z visokošolskimi institucijami doma in v tujini nujno za krepitev mednarodne prisotnosti. Mednarodni programi mobilnosti omogočajo tudi gostovanja tujih strokovnjakov na PŠ ZRC SAZU, kar lahko prav tako prispeva k dvigu mednarodnega ugleda ZRC SAZU in razvoju skupnih projektov.

Ukrepi:

- Spodbujanje gostovanj raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU na tujih univerzah.
- Podpora vključevanju raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU v mednarodne programe mobilnosti, namenjene poučevanju in strokovnemu razvoju (npr. Erasmus+).

- Spodbujanje dvostranskih sodelovanj z visokošolskimi ustanovami v tujini, vključno z gostovanji tujih predavateljev na PŠ ZRC SAZU.
- Sistematično obveščanje o razpisih, pomoč pri iskanju partnerskih institucij ter pripravi prijav za projekte, ki omogočajo poučevanje in pedagoško sodelovanje v tujini.
- Podpora udeležbi raziskovalk in raziskovalcev na mednarodnih izobraževanjih, seminarjih in delavnicah za krepitev pedagoških kompetenc in uvajanje novih učnih metod.

Kazalniki:

- Število prijavljenih in izvedenih pedagoških usposabljanj raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU v okviru programov mednarodnih mobilnosti (npr. Erasmus+).
- Število partnerskih visokošolskih ustanov v tujini, s katerimi PŠ ZRC SAZU sodeluje na področju pedagoške mobilnosti.
- Število izvedenih gostovanj tujih predavateljev na PŠ ZRC SAZU.

5.4 Projektno sodelovanje ZRC SAZU in visokošolskih institucij

Projektne dejavnosti predstavljajo pomembno priložnost za krepitev sodelovanja med ZRC SAZU in visokošolskimi institucijami. Skupni projekti omogočajo prenos znanja, vključevanje raziskovalnih vsebin v visokošolske programe, razvoj novih interdisciplinarnih pristopov ter krepijo mednarodno prepoznavnost sodelujočih institucij. Strategija predvideva krepitev sodelovanja predvsem na področjih, kjer ima ZRC SAZU največ kompetenc in izkušenj, ter razvijanje sinergij z visokošolskimi partnerji pri pripravi in izvajanju skupnih projektov. Pomembno je, da projektne prijave ustrezno **dopolnjujejo obstoječe raziskovalne dejavnosti ZRC SAZU** in ne predstavljajo konkurence, obenem pa prispevajo k razvoju pedagoških programov, komunikacijskih in diseminacijskih dejavnosti ter internacionalizaciji. Možnosti projektne sodelovanja ZRC SAZU z visokošolskimi institucijami so bile [na primeru PŠ ZRC SAZU](#) predstavljene 4. marca 2025 na Kolegiju ZRC SAZU.

Ukrepi:

- Spodbujanje prijav skupnih projektov ZRC SAZU in visokošolskih institucij na mednarodne in nacionalne razpise (npr. ARIS, Horizon Europe, Interreg, Erasmus+), zlasti na področjih, ki omogočajo razvoj izobraževalnih programov in pedagoškega kadra.
- Vključevanje visokošolskih institucij kot podizvajalcev ali zunanjih izvajalcev v raziskovalne projekte ZRC SAZU z namenom diseminiranja raziskovalnih rezultatov v izobraževalni sektor (npr. kot del komunikacijskega načrta na temeljnih projektih ARIS).
- Podpora raziskovalkam in raziskovalcem ZRC SAZU pri prijavah projektov, ki vključujejo izobraževalne komponente (npr. MSCA Doctoral Networks, Erasmus Mundus Joint Masters, KATIS programi).
- Spodbujanje vključevanja visokošolskih učiteljic in učiteljev ter študentk in študentov v projektne aktivnosti ZRC SAZU ter organizacija gostujočih predavanj, poletnih šol, seminarjev in delavnic v okviru projektov.
- Uporaba mehanizma Raziskovalnih praks (glej podpoglavje 5.5) kot povezovalnega elementa med projektno dejavnostjo in študijskimi programi.

Kazalniki:

- Število prijavljenih in odobrenih skupnih projektov ZRC SAZU in visokošolskih institucij.

- Število projektov ZRC SAZU, ki kot podizvajalce vključujejo visokošolske institucije.
- Število vključenih raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU ter visokošolskih učiteljev in učiteljev v skupne projektne aktivnosti.
- Število izvedenih gostujočih predavanj, poletnih šol, seminarjev ali delavnic v okviru projektov ZRC SAZU.
- Povečanje finančnih sredstev ZRC SAZU in visokošolskih partnerjev, pridobljenih iz skupnih projektnih virov.
- Število novih partnerskih sodelovanj ZRC SAZU z visokošolskimi institucijami doma in v tujini.

5.5 Vključevanja študentk in študentov v raziskovalno delo ZRC SAZU

Vključevanje študentk in študentov v raziskovalno delo je ključno za razvoj njihovih raziskovalnih kompetenc, nadgradnjo pedagoških kompetenc med raziskovalkami in raziskovalci ter krepitev povezav med ZRC SAZU in visokošolskimi institucijami. Kot podlago za tovrstno tripartitno sodelovanje na osi študentke in študenti–ZRC SAZU–visokošolska institucija je PŠ ZRC SAZU razvila mehanizem [Raziskovalnih praks](#), ki omogoča študentkam in študentom, da pod mentorstvom raziskovalk in raziskovalcev sodelujejo pri projektih in nalogah, pomembnih za strateški razvoj inštitutov ZRC SAZU. Takšno vključevanje ima večplastne učinke: študenti pridobivajo praktične izkušnje, dostop do raziskovalnih virov in mentorstva ter finančno podporo, inštituti pridobijo dodatno pomoč in sveže ideje za izvedbo nalog, ki zaradi časovnih ali kadrovskih omejitev pogosto ostajajo neuresničene, medtem ko raziskovalke in raziskovalci dodatno okrepijo svojo mentorsko dejavnost.

Ukrepi:

- Izvajanje strukturiranega programa Raziskovalnih praks, ki omogoča študentkam in študentom vključitev v raziskovalne projekte in programe ZRC SAZU.
- Zagotavljanje ustreznega mentorstva za študentke in študente s strani raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU.
- Spodbujanje priprave jasnih opisov raziskovalnih praks s strani inštitutov ter izdelave osebnih raziskovalnih načrtov s strani študentk in študentov.
- Zagotavljanje finančne podpore za študentke in študente prek različnih oblik izplačil (avtorski honorar, študentska napotnica ipd.).
- Izvajanje sistema spremljanja in vrednotenja raziskovalnih praks, vključno z rednimi poročili, mentorskim spremljanjem in zaključnimi predstavitvami dosežkov.

Kazalniki:

- Število vključenih študentk in študentov v raziskovalne prakse na inštitutih ZRC SAZU.
- Število sodelujočih inštitutov ter določenih mentoric in mentorjev za raziskovalne prakse.
- Obseg finančne podpore, namenjene študentkam in študentom za opravljanje raziskovalnih praks.
- Število zaključenih raziskovalnih praks z uspešno predstavitvijo dosežkov.
- Število raziskovalnih nalog, projektov ali vsebin, ki so jih soustvarili študenti v okviru praks.
- Rezultati letnih evalvacij (stopnja zadovoljstva študentov in mentorjev, predlogi za izboljšave).

5.6 Promocija raziskovalnih rezultatov ZRC SAZU v visokošolskem prostoru

Promocija raziskovalnih rezultatov je ključna za **krepitev prepoznavnosti ZRC SAZU**, povečevanje družbenega vpliva znanstvenih dosežkov ter zagotavljanje vidnosti in uporabe znanja v akademskem in širšem družbenem prostoru. Poleg diseminacije v strokovni javnosti je pomembno, da so rezultati raziskav dostopni tudi študentkam in študentom, visokošolskim institucijam, gospodarstvu in širši javnosti. Učinkovita promocija prispeva k internacionalizaciji, razvoju novih projektnih partnerstev, povečanju vpisa na študijske programe ter ustvarjanju pozitivne podobe ZRC SAZU kot vrhunske raziskovalne ustanove, ki znanje deli z družbo.

Ukrepi:

- Promocija raziskovalnih rezultatov na visokošolskih ustanovah: organizacija gostujočih predavanj, predstavitev raziskovalnih projektov in rezultatov na partnerskih univerzah ter vključevanje teh vsebin v študijske programe in module.
- Promocija rezultatov v okviru stanovskih društev: aktivno vključevanje raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU v delovanje stanovskih društev (npr. nacionalnih in mednarodnih akademskih združenj) ter predstavitev raziskovalnih dosežkov na njihovih dogodkih.
- Spodbujanje raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU k uporabi dvojne afiliacije (npr. ZRC SAZU in PŠ ZRC SAZU) v znanstvenih objavah, kar krepi vidnost ZRC SAZU v visokošolskem okolju.
- Vzpostavitev jasnih povezav med spletnimi stranmi inštitutov ZRC SAZU in spletnimi stranmi študijskih programov in modulov, kar omogoča enostaven dostop do raziskovalnih vsebin študentkam in študentom.
- Redno obveščanje javnosti o javnih predavanjih, predstavitvah raziskovalnih tem, zagovorih disertacij in drugih študijskih dogodkih prek družbenih omrežij ZRC SAZU.

Kazalniki:

- Število organiziranih promocijskih dogodkov na visokošolskih ustanovah.
- Število predstavitev raziskovalnih rezultatov v okviru stanovskih društev.
- Delež objav raziskovalk in raziskovalcev z navedeno dvojno afiliacijo.
- Število vzpostavljenih povezav med spletnimi stranmi inštitutov ZRC SAZU ter študijskimi programi in moduli visokošolskih institucij.
- Doseg promocijskih objav o študijskih/izobraževalnih vsebinah na družbenih omrežjih (ogledi, delitve, odzivi).
- Stopnja prepoznavnosti raziskovalnih rezultatov ZRC SAZU med študentkami, študenti in akademsko skupnostjo (merjeno z evalvacijami in anketami).

6 ZAKLJUČEK STRATEGIJE

6.1 Sklepne ugotovitve

Strategija prenosa raziskovalnega znanja in rezultatov ZRC SAZU v visokošolsko izobraževanje predstavlja celovit načrt za krepitev sodelovanja med raziskovalno in pedagoško sfero. Temelji na:

- **ugotovljenih izzivih** raziskovalk in raziskovalcev pri vključevanju v visokošolsko izobraževanje,
- **potrebah visokošolskih institucij** po sodobnih in aktualnih raziskovalnih vsebinah,
- **priložnostih za študentke in študente**, ki v sodelovanju z ZRC SAZU pridobijo dostop do vrhunskih znanstvenih virov,
- **nacionalnih in evropskih strateških usmeritvah**, ki spodbujajo povezovanje raziskovanja in izobraževanja kot temelja znanstveno-razvojnega napredka Slovenije.

Strategija s šestimi cilji in ustreznimi ukrepi odpira pot za strukturirano, dolgoročno in učinkovito vključevanje raziskovalnega potenciala ZRC SAZU v visokošolske študijske programe in module ter s tem povečuje družbeno relevantnost, prepoznavnost in trajnostni vpliv ZRC SAZU.

6.2 Priporočila za implementacijo Strategije

1. Imenovanje izvajalske skupine Strategije

Vzpostavi naj se operativna skupina, ki bo spremljala uresničevanje Strategije, koordinirala aktivnosti med inštituti ZRC SAZU in visokošolskimi institucijami ter zagotavljala povezanost z vodstvi zavodov.

2. Letno načrtovanje ukrepov in evalvacija napredka

Pripravi naj se letni akcijski načrt s prioritetskimi ukrepi ter evalvacija izvajanja Strategije na podlagi opredeljenih kazalnikov.

3. Povezovanje z obstoječimi razvojnimi dokumenti ZRC SAZU

Implementacija naj bo usklajena s strateškimi in razvojnimi usmeritvami ZRC SAZU ter strateškimi načrti visokošolskih zavodov.

4. Zagotovitev podpornih virov in usposabljanj

Za uspešno izvajanje ukrepov je potrebno zagotoviti ustrezne finančne, kadrovske in infrastrukturne vire ter kontinuirana usposabljanja sodelavk in sodelavcev.

5. Krepitev notranje in zunanje komunikacije

Pomembno je redno obveščanje raziskovalk in raziskovalcev o priložnostih za vključevanje v pedagoške procese ter promocija dosežkov in aktivnosti Strategije znotraj in izven ZRC SAZU.

6.3 Sklepna misel

Učinkovita implementacija Strategije bo omogočila, da ZRC SAZU v prihodnjih letih še bolj utrdi svojo vlogo kot osrednja nacionalna raziskovalna ustanova, ki s prenosom raziskovalnega znanja v visokošolsko izobraževanje ustvarja pogoje za razvoj odličnosti, interdisciplinarnosti in inovativnosti slovenskega in mednarodnega znanstveno-izobraževalnega prostora.

ZRC SAZU

Podiplomska šola
ZRC SAZU

Novi trg 2
1000 Ljubljana
T: +386 1 470 64 51

7 PRILOGA: POVEZAVA MED CILJI, VSEBINSKIMI PODROČJI, UKREPI IN KAZALNIKI

ZRC SAZU

Podiplomska šola
ZRC SAZU

Novi trg 2
1000 Ljubljana
T: +386 1 470 64 51

Cilji strategije	Povezana vsebinska področja	Ključni ukrepi	Kazalniki uspeha
1. Prenova visokošolskih študijskih programov in modulov	Visokošolski študijski programi	- Posodobitev imen in opisov programov in modulov - Vključevanje raziskovalnih rezultatov v učne načrte - Vzpostavitev povezav med raziskovalnimi področji in kurikulumi	- Število prenovljenih programov in modulov - Dokumentirano letno posodabljanje učnih načrtov - Jasne reference na raziskovalne rezultate ZRC SAZU
2. Krepitev pedagoških kompetenc raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU	Pedagoške kompetence raziskovalk in raziskovalcev	- Podpora za vključevanje v pedagoška usposabljanja (KATIS, Erasmus+) - Posodobitev seznamov nosilk in nosilcev predmetov - Usklajitev habilitacijskih meril - Izvajanje pedagoških usposabljanj	- Število raziskovalk in raziskovalcev vključenih v pedagoško dejavnost - Število opravljenih pedagoških usposabljanj - Število novih habilitacij
3. Spodbujanje mednarodne mobilnosti raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU	Mednarodna mobilnost	- Podpora gostovanjem v tujini - Prijave na mednarodne programe mobilnosti (Erasmus+, MSCA) - Gostovanja tujih predavateljev na PŠ ZRC SAZU	- Število prijavljenih in izvedenih mobilnosti - Število partnerskih visokošolskih ustanov v tujini - Število gostovanj tujih predavateljev
4. Krepitev projektnega sodelovanja ZRC SAZU in visokošolskih institucij	Projektno sodelovanje	- Skupne prijave projektov (ARIS, Horizon Europe, Erasmus+) - Vključevanje visokošolskih institucij kot podizvajalcev - Vključevanje študentov in visokošolskih učiteljev v projektne aktivnosti	- Število prijavljenih in odobrenih skupnih projektov - Število vključenih raziskovalk in raziskovalcev ter visokošolskih učiteljev - Povečanje finančnih sredstev iz projektnih virov
5. Povečanje vključevanja študentk in študentov v raziskovalno delo ZRC SAZU	Vključevanje študentk in študentov v raziskovalno delo	- Vzpostavitev programa Raziskovalnih praks - Zagotavljanje mentorstva in finančne podpore - Spremljanje in evalvacija praks	- Število vključenih študentov - Število zaključenih raziskovalnih praks - Obseg finančne podpore - Rezultati letnih evalvacij praks
6. Krepitev promocije raziskovalnih rezultatov ZRC SAZU v visokošolskem prostoru	Promocija raziskovalnih rezultatov	- Promocija rezultatov na visokošolskih ustanovah in v stanovskih društvih - Spodbujanje dvojnih afilijacij v znanstvenih objavah - Povezava spletnih strani in promocija na družbenih omrežjih	- Število promocijskih dogodkov in predstavitev - Delež objav z dvojno afilijacijo - Število vzpostavljenih spletnih povezav - Doseg objav na družbenih omrežjih